

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Miljøvern

Ragn Sells AS, avd. Hamar
Postboks 49
2001 Lillestrøm

Saksbehandler, innvalgstelefon
Steinar Østlie, 62 55 11 77

Vår dato
29.08.2017
Arkivnr.
472

Vår referanse
2017/3014
Deres referanse
Frank Høggaugen

Ragn Sells AS, avd. Hamar - Tillatelse etter forurensningsloven for mottak og behandling av kasserte kjøretøy – Tillatelse nr. 2017.0659.T

Fylkesmannen i Hedmark gir med dette tillatelse til virksomheten etter forurensningsloven til mottak og behandling av kasserte kjøretøy, samt godkjenning til å utskrive vrakpantrettigheter. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vi viser til vårt brev av 23.05.2017 med varsel om fastsettelse av endret tillatelse, samt til deres søknad av 18.06.2017, til virksomhet etter forurensningsloven.

Fylkesmannen i Hedmark gir med dette tillatelse på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt fra side 5. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf § 16 og endret i medhold av § 18. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens pkt. 6. Generelt plikter bedriften å redusere alle utslipp og miljøpåvirkninger så langt dette er mulig uten urimelige kostnader, se pkt. 2.1.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften viser vi

Postadresse:
Postboks 4034
2306 Hamar

Kontoradresse:
Parkgt 36
2317 Hamar

Telefon Statens hus:
Sentralbord: 62 55 10 00

Telefaks:
62 55 10 31

Org.nr.: 974 761 645
Banknr. 7694.05.01675

E-post: fmhepost@fylkesmannen.no

Internett: www.fylkesmannen.no

til Miljødirektoratets hjemmesider på internett, www.miljodirektoratet.no. Nettstedet www.regelhjelp.no gir bransjevis oversikter over viktigste regelkrav.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Saksfremstilling og begrunnelse

Virksomhet er varslet om at tillatelsen vil bli endret, der de viktigste endringene er redegjort for. Virksomheten ble samtidig bedt om å søke endringer i rammene for mottak, lagring og eventuelt andre betingelser.

Virksomheten har søkt om økt ramme for årlig mottak av vrak fra 850 til 1500 kjøretøy per år. Rammen for antall kjøretøy som kan lagres på området samtidig ømsøkt økt fra 75 sanerte og 75 usanerte vrak til 150 sanerte og 150 usanerte vrak. Fylkesmannen finner å kunne imøtekomme søknaden, forutsatt at virksomheten har tilstrekkelig plass og kapasitet til å håndtere økningen på en forsvarlig måte.

Endringer i tillatelsen

Det vektlegges å optimalisere saneringsprosessen og sikre at denne blir mest mulig fullstendig for alle avfallsfraksjoner. God sanering reduserer risikoen for forurensning og søl fra vrakene senere. Det stilles ikke krav til valg av saneringsmetode, men det bør benyttes metoder og utstyr som dokumenterer de beste resultatene. Det kan bli stilt endrede krav til sanering ved utvikling av nye og mer effektive metoder.

Saneringsgrad skal beregnes med utgangspunkt i metoder som er anerkjent i bransjen (gjennomsnittsverdier for hver enkelt avfallsfraksjon).

Kravene til hvilke prosesser som må ha fast, ugjenomtremkelig dekke presiseres ved at dette også skal gjelde for lagring etter pressing, dersom dette ikke allerede er etablert. Det settes frist for gjennomføring av tiltaket til 01.01.2020.

Fylkesmannen er kjent med at aktører som avhenter og viderebehandler kasserte hjul (separerer dekk og felger), vurderer å stille krav om at hjulene mellomlagres på fast dekke før avhenting. Bakgrunnen er at det følger med grus, jord og sand med dekkene dersom de lagres direkte på bakken, noe som medfører ulemper og nye avfallsfraksjoner i den videre behandlinga. Dersom et slikt krav kommer fra aktørene i behandlingsskjeden, vil det være aktuelt for Fylkesmannen å stille et tilsvarende krav. Dette vil da bli tatt inn i tillatelsene.

Det stilles mer konkrete krav til enkelte tiltak og rutiner:

- Miljørisikovurderinger og internkontroll (pkt. 2.3 og 11.1). Krav til internkontroll gjelder kun for virksomheter som har ansatte arbeidstakere.
- Krav til nødvendig kompetanse for arbeid som utføres (pkt. 2.5)
- Tilsyn med oljeavskiller og prøvetaking av utslipp fra denne (pkt. 12.1)

Det er satt rammer for årlig mottak av vrak og for annet metallskrap. Det er også satt ramme for hvor mange vrak som kan lagres ved anlegget til enhver tid. Denne rammen er ca. 50 % av rammen for årlig mottak, med bakgrunn i at gjennomsnittlig oppholdstid for karosseriene på mottaksplasser hvor det foretas demontering og salg av deler, normalt ikke skal overstige 6 måneder. Det gjøres unntak for kjøretøy nyere enn 6 år (kollisjonsskadede biler o.l.), se pkt. 4.3.

ELV-direktivet (The End of Life Vehicles Directive)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/53/EF av 18. september 2000 om kasserte kjøretøyer, omfatter personkjøretøyer med maks 8 sitteplasser i tillegg til fører og varebiler opp til 3500 kilo.

Direktivet har som formål å redusere avfallsmengdene fra kasserte kjøretøyer, og å øke gjenbruk og gjenvinning av kasserte kjøretøyer og deres komponenter. Det krever at medlemslandene innfører systemer for innsamling, behandling og gjenvinning av kasserte kjøretøyer. Systemene skal sikre at den siste eier av et kjøretøy kan levere dette kostnadsfritt til godkjent behandlingsanlegg og/eller produsent/importør. Produsenter/importører skal bære de vesentlige kostnadene ved innsamlingsordningen.

Direktivet har følgende krav til gjenvinning og gjenbruk:

- 95 % av avfallet i kjøretøyene skal gjenvinnes
- 85 % av avfallet i kjøretøyene skal gjenbrukes eller materialgjenvinnes

Det er krav som ligger på bransjen som helhet, og ikke spesielt på den enkelte oppsamlingsplass. Norge har slitt med å nå gjenbrukskravet, det er må derfor oppfordres til fortsatt å øke graden av gjenbruk og materialgjenvinning i bransjen.

Direktivet stiller også krav om utfasing av enkelte helse- og miljøfarlige kjemikalier i kjøretøyer.

Forholdet til naturmangfoldloven

I lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), av 19.6.2009 nr. 100, heter det i § 7 at §§ 8 til 12 "skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet". I § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Naturmangfoldlovens bestemmelser skal vurderes i alle vedtak som fattes, herunder tillatelser, og som kan berøre naturmangfoldet. Fylkesmannen mener å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av det omsøkte tiltaket, slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette.

"Føre-var-prinsippet" er lovfestet i § 9 og sier at ved tvil om utfallet skal påvirkningen ha sammenheng med økosystemets samlede belastning, jf. § 10.

Forholdet til vannforskriften

Vannforskriften setter krav om god økologisk og kjemisk tilstand i vannforekomstene og at det skal utarbeides sektorvise tiltaksplaner. Vannforskriftens krav skal legges til grunn ved alle vedtak og tillatelser som kan påvirke vannkvaliteten i vannforekomstene. Utslipp fra bedrifter tilknyttet kommunalt avløpsnett vil bli sett i sammenheng med kommunal avløpssektor. Søknaden gjelder et eksisterende utslipp, det er ikke søkt om endringer av utslippet som forventes å påvirke vannkvaliteten i resipienten vesentlig. Det kan bli stilt krav om deltakelse i resipientovervåking i regionalt fastsatt overvåkingsprogram.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Dekke for oppstilling og lagring av vrak etter pressing	01.01.2020	3.3

Gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om utslippstillatelse er omfattet av en gebyrordning. Gebyrsats fastsettes avhengig av ressursforbruk ved arbeidet med tillatelsen. Bedriften skal betale et gebyr på kr 19 700 for Fylkesmannens behandling av søknaden (gebyrsats 6), jf forskrift om begrensning av forurensning av 01.06.04 § 39-4. Faktura ettersendes fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtaket, herunder også plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Kopi av dette brevet med vedlegg er sendt berørte i saken i henhold til vedlagte adresseliste.

Med hilsen

Jørn G. Berg e.f.
miljøverndirektør

Steinar Østlie
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Tillatelsens vilkår følger på de neste sidene

Kopi sendes til:
Hamar kommune
Skatteetaten Skatt Nord, vektogvrak.skn@skatteetaten.no

Tillatelse til behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy og godkjenning til å utstede vrakpantkvittering for Ragn Sells AS, avd. Hamar i Hamar kommune

Tillatelse nr. 2017.0659.T – Sak nr. 2017/3014

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11, jf. §§ 16 og 29 og endret i medhold av § 18 og jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall § 11-6. Tillatelsen er basert på videreføring av rammer og data fra eksisterende (utgående) tillatelse, samt opplysninger gitt i søknad av 18.06.2017. Vilåarene framgår på de etterfølgende sidene.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter følgende tillatelse: 2009.0285.T av 01.07.2016, pkt. 1.2.4 og 2.8 samt øvrig innhold som omfatter kasserte kjøretøy.

Hvis bedriften ønsker endringer i driften som kan ha miljømessig betydning, må dette avklares skriftlig med Fylkesmannen i Hedmark.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at vi kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata:

Bedrift	Ragn Sell AS, avd. Hamar
Beliggenhet/gateadresse	Arnkvernvegen 169, 2320 Furnes
Postadresse	Postboks 49, 2001 Lillestrøm
Kommune	0403 Hamar
Org. nummer (bedrift/foretak)	972 056 332
UTM-koordinater	Ø: 32/613669 – N: 6747553
NACE-kode og bransje	38.320 – Sortering og bearbeid av avfall for materialgjenv.

Fylkesmannens referanser

Saksnummer	Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2017/3014	2017.0659.T	0403.0071.04

Tillatelse gitt: 29.08.2017	Endringsnummer:	Sist endret:
Jørn G. Berg e.f. miljøverndirektør	Steinar Østlie senioringeniør	
<i>Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.</i>		

1. Rammer for virksomheten

Tillatelsen er begrenset til å gjelde mottak av **inntil 1500 vrak pr. år**. Det kan videre lagres **inntil 150 upressede og 150 pressede vrak** samtidig på området. Lagrede vrak skal i utgangspunktet være sanerte, med mulighet for unntak i særskilte situasjoner, se pkt. 4.2. Lagringstid skal ikke overstige ett år for miljøsanerte biler (ordinære «vrakpantbiler»). Gjennomsnittlig lagringstid skal maksimalt være 6 måneder. Det gjøres unntak for biler nyere enn 6 år, jf. pkt. 4.3.

Mottak av annet farlig avfall utover det som følger med kjøretøyene er ikke tillatt uten særskilt tillatelse fra Fylkesmannen i Hedmark. Mottak av radioaktivt, brannfarlig og smittefarlig avfall utover det som inngår i kjøretøyene, er ikke tillatt.

Denne tillatelsen etter forurensningsloven gir rett og plikt til å skrive ut pantekvittering for alle kasserte kjøretøy som er omfattet av vrakpantordningen, jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 4 om kasserte kjøretøy. Ved en eventuell utvidelse av oppsamlingsordningen til å omfatte andre typer kjøretøy, vil mottaksplikten også omfatte disse.

Det er ikke tillatt å selge, sende ut på markedet, eller sette på veien igjen kasserte kjøretøy som det er utbetalt vrakpant for. Overtredelse kan i tillegg til trekking av tillatelse føre til politianmeldelse.

Vrakmeldte kjøretøy kan utleveres til Forsvaret eller politi for å inngå i øvelser. Kjøretøyene skal i slike tilfeller være miljøsanert. Utlevering av kjøretøy til slike formål skal rapporteres til Fylkesmannen.

2. Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft, grunn og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår er satt uttrykkelig grenser for. Stoffene på prioritetslisten, oppført i vedlegg 1, er blant de mest helse- og miljøfarlige stoffene som er i bruk. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt dersom de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Virksomheten skal være spesielt oppmerksom på eventuell fare for utslipp av stoffene på prioritetslisten.

2.2 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften, kfr. pkt. 11.3.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen i Hedmark om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 11.4.

2.3. Internkontroll *(gjelder virksomheter som har ansatte arbeidstakere)*

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning. Det skal foreligge oppdatert driftsinstruks. Virksomheten skal kartlegge og vurdere for risikoforhold, samt gjennomføre tiltak for å redusere risikoen, kfr. pkt. 11.1.

Det er tiltakshavers ansvar å følge med om vedlegg 1 til avfallsforskriftens kapittel 4 blir endret og følge opp eventuelle nye krav.

2.4 Journalføring

Det skal føres kontinuerlig journal over behandlingen av mottatte bilvrak og tilhørende håndtering av farlig avfall. Driftsjournalen skal tas vare på i minst 5 år, og skal på forespørsel legges fram for forurensningsmyndigheten.

Det skal av journalen også fremgå når eventuelt oljeutskiller eller oppsamlingsbeholder er tømt og hvordan dette avfallet er disponert.

2.5. Krav til kompetanse

Anlegg og installasjoner skal driftes av personer med nødvendig opplæring og kompetanse. Dette skal dokumenteres.

Alle som håndterer farlig avfall i bedriften skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering. Personalet må ha godkjent opplæring for behandling av kasserte elektriske biler, gass- og hybridbiler. Bedriften skal råde over tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet.

2.6. Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert (jf. internkontrollforskriften § 5, andre ledd, punkt 7²).

2.7. Finansiell sikkerhet

Krav om finansiell sikkerhet kan stilles virksomheter som håndterer og lagrer farlig avfall for å sikre at avfallet blir forsvarlig håndtert og levert til godkjent mottak, dersom virksomheten blir nedlagt eller på annen måte ikke er i stand til å håndtere avfallet selv, jf. avfallsforskriften kap. 11, vedlegg 4, pkt. 4. Inntil videre stilles ikke krav om finansiell sikkerhet til oppsamlingsplasser for kasserte kjøretøy.

---

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12. 1996 nr. 1127.

3. Tekniske vilkår

3.1 Utforming av anlegget

Virksomheten skal utforme alle bygninger, gjerder, dekker og andre anlegg etter gjeldende lovverk og reguleringsbestemmelser.

Virksomheten skal sørge for at uvedkommende hindres adgang, og at nærmiljøet er skjermet mot innsyn og støy fra anlegget. Minimum inngjerding er 2 meter høyt gjerde på de deler av tomten som grenser mot naboer, annen bebyggelse, innkjørsel og friluftsområder. Det skal ikke lagres kjøretøy over gjerdehøyde, uten at dette er regulert i tillatelsen.

Hensetting av vrak eller annen forsøpling skal ikke forekomme utenfor behandlingsanleggets fysiske avgrensning, se for øvrig pkt. 5.1 og 5.4.

3.2. Driftstid

Plassen kan drives på hverdager (mandag til fredag) i tidsrommet klokke 06.00 – 22.00, og lørdager klokka 06.00-16.00. Pressing av bilvrak skal ikke skje på lørdager, og utkjøring bør også begrenses på lørdager. Uttransport av pressede kjøretøy skal bare foregå innenfor ordinær driftstid.

3.3. Krav til teknisk innretting av oppsamlingsplassen

Aktivitet og lagring som kan medføre forurensning, søl og avrenning skal foregå på fast, ugjennomtrengelig dekke. Dette gjelder som minimum følgende aktiviteter og områder, se også tillatelsens vedlegg 2:

- Lagring av usanerte kjøretøy
- Oppstilling av kjøretøy nyere enn 6 år ved lagring utover 1 år
- Miljøsanering (fjerning/tapping av miljøfarlig avfall fra vrakene)
- Oppstilling av sanerte kjøretøy for etterdrypping
- Pressing
- Oppstilling av pressede kjøretøy
- Mellomlagring av farlig avfall

Miljøsaneringen skal foretas innendørs i verkstedhall eller på annet område avskjermet mot værpåvirkning og nedbør. Ved lave vintertemperaturer må kjøretøyene akklimatiseres før sanering, slik at ikke saneringsgraden av tungflytende oljefraksjoner reduseres.

Faste, ugjennomtrengelige dekker skal være tilknyttet oppsamlingsløsning eller sandfang og oljeavskiller, kfr. pkt 6.2. Det skal dokumenteres at oljeavskillere er tilstrekkelig dimensjonert for maksimalt tilført belastning og vannmengde.

Selvplukk av bildeler for publikum er ikke tillatt.

3.4. Tappeanlegg for klimaanlegg

Oppsamlingsplassen må ha eget tappeutstyr for klimaanlegg eller ha avtale med aktør som disponerer utstyr.

4. Krav til behandling og håndtering av kjøretøy.

Behandling av kasserte kjøretøy skal skje i samsvar med kravene i avfallsforskriften, kapittel 4², vedlegg 1. Håndtering av miljøfarlige væsker og annet farlig avfall skal skje i samsvar med kravene i avfallsforskriften, kapittel 11, om farlig avfall.

4.1. Krav til mottak og mottakskontroll

Mottak, lekkasjekontroll og eventuell kvalitetssortering skal foretas uten vesentlig oppholdstid. Av hensyn til faren for lekkasjer ved mellomlagring, skal miljøfarlige væsker og deler/komponenter som inneholder miljøfarlige væsker fjernes fra vraket så raskt som mulig. Kjøretøy hvor det påvises lekkasje eller er risiko for dette, skal saneres umiddelbart.

4.2. Krav til sanering

Miljøsanering med fjerning av miljøfarlige væsker skal foretas fortløpende og så snart som mulig. I særskilte tilfeller (ved store mottakstopper, vanskelige værforhold, sykdomsfravær, for kjøretøy hvor det forventes avklaring fra politi, tollmyndighet eller forsikringselskap o.l.) aksepteres at usanerte vrak kan mellomlagres en kortere periode. Usanerte kjøretøy skal oppstilles på fast dekke og skal ikke stables i høyden, jf. pkt. 3.3. Det skal ikke foretas demontering av deler fra usanerte kjøretøy.

Det vektlegges spesielt at selve saneringsprosessen skal være så optimal og fullstendig som mulig. Dette gjelder for samtlige avfallsfraksjoner. Væskefraksjoner skal tømmes både fra tanker/beholdere og fra ledninger/slanger.

Effektive saneringsmetoder skal tilpasses og målrettes utfordringene knyttet til hver enkelt avfallsfraksjon. Særskilte utfordringer knyttet til sanering av enkeltfraksjoner, samt prosedyrer for utførelse, skal beskrives, jf. pkt. 2.3 om internkontroll.

Dryppetid ved tapping av tungtflytende smøreoljer må være tilstrekkelig til at vrakene tømmes tilnærmet fullstendig, tilpasset oljefraksjonenes viskositet og temperatur. Tanker/beholdere som fortsatt kan inneholde væskerester skal plugges igjen etter avsluttet etterdrypping. Ferdig sanerte kjøretøy skal merkes tydelig.

Saneringsgrad beregnes for hver enkelt avfallsfraksjon med bakgrunn i anerkjente beregningsmetoder i bransjen.

4.3. Lagring av sanerte kjøretøy – krav til maksimal lagringstid

Det aksepteres at *sanerte* kjøretøy kan mellomlagres en periode for demontering av deler og komponenter som kan gjenbrukes. Kjøretøyene skal oppbevares slik at det ikke medfører sjenerende innsyn eller oppstår skade på komponenter. *Maksimal* lagringstid for sanerte kjøretøy (ordinære vrakpantbiler) skal ikke overstige mer enn ett år. *Gjennomsnittlig* lagringstid for karosserier hvor det skal demonteres deler skal ikke overstige 6 måneder.

Det gis unntak fra ovennevnte lagringsrammer for kjøretøy nyere enn 6 år («forsikringsbiler», kollisjonsskade kjøretøy o.l.). Oppstilling av slike kjøretøy skal skje på fast dekke, jf. pkt. 3.3.

---

² Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06. 2004 nr. 930

Det skal ikke oppbevares vrakede kjøretøy eller deler utenfor oppsamlingsplassens avgrensede område, uten at dette er regulert i tillatelsen.

4.4. Pressing av vrak

Av sikkerhetshensyn skal bensintanken punkteres før pressing. Ved pressing skal pressvæske samles i lukket container. Pressvæske skal leveres som farlig avfall (pkt. 5.2).

Sammenpressing av førerhus før bortkjøring av kjøretøy kan i noen tilfeller være et aktuelt tiltak i stedet for pressing. Sanerte kjøretøy med sammenpressede førerhus kan lagres maksimalt 3 kjøretøy i høyden, maksimalt 5 meter høyt.

5. Lagring og levering av avfall. Forsøpling

5.1. Generelt

Avfall skal behandles, håndteres og lagres slik at det ikke er skjemmende eller fører til fare for lukt, støv, avrenning, samling av fugl, flygeavfall eller annen forurensning eller andre ulemper for omgivelsene. Om nødvendig må tiltak iverksettes.

5.2. Mellomlagring og håndtering av farlig avfall

- Avfallsfraksjoner som fjernes fra kjøretøyene skal samles separat på egnet emballasje. Ulike avfallsfraksjoner skal ikke blandes med andre fraksjoner eller typer avfall.
- Avfall som fjernes fra kjøretøyene og samles opp skal ikke tilføres oljeavskiller. Spill og søl fra flytende avfall på golv eller fast dekke skal samles opp med absorberende midler.
- Katalysatorer kan være både farlig avfall og ikke-farlig avfall. De skal betraktes som farlig avfall, inntil det motsatte er dokumentert.
- Pressvæske kan inneholde mange forskjellige avfallsfraksjoner, og skal betraktes som farlig avfall, selv om den kan inneholde mye regnvann og være fortynnet.

5.3. Levering av avfall til godkjent mottak

Avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller innsamler. Tynnskrapstålet i vrakene skal leveres til godkjent mottak for fragmentering og gjenvinning av kasserte kjøretøy.

Farlig avfall skal leveres minst 1 gang per år, jf. avfallsforskriften § 11-8. Ved levering av farlig avfall skal elektronisk deklarasjonsskjema godkjent av Miljødirektoratet fylles ut.

5.4 Forsøpling

Nærmiljøet rundt anlegget skal ikke forsøples. Opprydding av skjemmende avfall og søppel fra anlegget skal skje fortløpende.

6. Utslipp til vann

6.1. Utslippsbegrensninger

Bedriften skal sørge for at håndteringen av avfall ikke medfører forurensende utslipp til vann ved søl, lekkasjer eller andre lignende diffuse utslipp.

Oljekonsentrasjonen i utslippet fra oljeutskiller skal ikke overstige **50 mg/l**. For øvrig skal ikke utslippet fra oljeutskiller være forurenset med prioriterte stoffer, jf. vedlegg 1 i denne tillatelsen. Utførte målinger av relevante prioriterte stoffer må dokumenteres.

6.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra faste dekker, verksteder, vask av biler eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet, slik at utslippsgrenser fastsatt i pkt. 6.1 overholdes. Nedstrøms for oljeutskilleren skal det være en inspeksjons- og kontrollkum.

Oljeutskiller og sandfang skal fungere, drives og vedlikeholdes i samsvar med tekniske retningslinjer eller andre krav fra kommunen. Det skal dokumenteres at oljeutskillerne er riktig dimensjonert for vannmengden som skal tilføres.

For prøvetaking og rapportering, se vilkår i pkt. 12.

6.3. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Alle faste flater med avrenning eller fare for avrenning av oljeholdig væsker skal være tilkoblet avløp med sandfang og oljeutskiller. Plassen skal avskjermes og dreneres slik at det ikke er tilsig av vann fra områder rundt plassen.

6.4. Sanitæravløpsvann

Bedriften plikter å følge de krav kommunen stiller for utslipp av sanitæravløpsvann. Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å stille krav ved eventuell tilknytning til kommunalt nett.

7. Utslipp til luft

Diffuse utslipp til luft og støvbelastning, for eksempel fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

8. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet, ikke forekommer.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen.³

---

³ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

9. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også pkt. 2.3 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁴

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.⁵

10. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, fritidsboliger, institusjoner, skoler og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Hverdager	Lørdager	Søn- og helligdager	Kveld (kl. 19-23), hverdager	Natt (kl. 23-07), alle døgn	Natt (kl. 23-07), alle døgn
55 L_{den}	50 L_{den}	45 L_{den}	50 $L_{evening}$	45 L_{night}	60 LAF_{max}

L_{den} er A-veiet ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.

$L_{evening}$ er A-veiet ekvivalent støynivå for kveldsperioden 23-07.

L_{night} er A-veiet ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

LAF_{max} er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

⁴ Jf. *Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester* (produktkontrollloven) § 3a av 11.06. 1979 nr. 79.

⁵ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. 05. 2008 nr. 516.

11. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

11.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet, jf. pkt 2.3 om internkontroll. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

11.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

11.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

11.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁶. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

12. Målinger og rapportering

12.1 Kontrollmålinger

Bedriften skal gjennomføre kontrollmålinger av oljeinnholdet i utslippet fra oljeutskilleren e.l. renseinnretning. Formålet med målingene er å dokumentere at krav i pkt. 6.1 overholdes. Rapportering av prøveresultater skal skje sammen med årsrapporten, senest 1. mars hvert år.

Bedriftens kontroll av egne utslipp skal være kvalitetssikret. Analysen skal utføres av akkreditert laboratorium. Det skal foretas målinger av oljeinnholdet i utslippet fra oljeutskilleren **2 ganger per år**, forutsatt at grenseverdien på 50 mg/l overholdes. Dersom grenseverdien overskrides, skal det tas **4 prøver per år** inntil det oppnås stabile og tilfredsstillende verdier over tid. Det skal være full produksjon/drift ved

---

⁶ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07. 1992, nr. 1269.

virksomheten når prøvene tas ut. Prøvene skal tas ved normale værforhold (ikke under eller umiddelbart etter kraftig nedbør). Prøvene skal tas før tømming av oljeutskiller.

Måleprogrammet skal inngå i bedriftens internkontrollsystem.

Det skal foretas inspeksjon av oljelaget i utskilleren ved behov eller **minst 6 ganger** pr. år. Tykkelse på oljelaget skal journalføres.

12.2 Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal årlig utarbeide en avfallsoversikt som gjør rede for antall vrak og farlig avfall som er:

- mottatt i løpet av året
- levert til sluttbehandling/fragmentering
- lagret på bedriftens område ved årets slutt (31.12)

Kopi av virksomhetens rapport til Autostat er tilfredsstillende for disse punktene.

I tillegg skal følgende rapporteres:

- sammenstilte resultat fra målinger av oljeutskiller
- redegjørelse for eventuelle avvik og uønskede hendelser

Denne oversikten skal sendes til Fylkesmannen i Hedmark årlig innen 1. mars, fram til rapporteringen blir gjort tilgjengelig i Altinn.

13. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen i Hedmark så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

14. Nedleggelse og stans i virksomheten

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Vi kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Som et minimum skal alt lagret farlig avfall leveres til godkjent mottak/behandling ved nedleggelse eller stans i mottak av avfall som varer lenger enn 6 mnd. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

15. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Trikloreten	TRI
Muskxylen (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Muskketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluorerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenylyltinn	TFT, TPT

VEDLEGG 2

Oversikt over områder og prosesser hvor fast, ugjennomtrengelig dekke kreves.

Nr.	Delprosess	Krav til tett dekke	Ikke krav til tett dekke	Kommentar
1	Mottak og parkering		x	Det forutsettes at oppholdstid er kort – maksimalt noen timer. Skadede kjøretøy må lagres på sted med tett dekke.
2	Sortering i forhold til kvalitet		x	Ingen oppholdstid
3	Lagring av usanerte biler	x		Ved demontering og deleplukk av usanerte vrak kreves tett dekke. Det samme gjelder der hvor kjøretøyet utsettes for annen ytre påvirkning som medfører fare for forurensning. Usanerte vrak skal ikke stables i høyden.
4	Lagring av kjøretøy nyere enn 6 år	x		For «forsikringsbiler»/kollisjonsskadede biler o.l. nyere enn 6 år gis det unntak fra grensene for lagringstid i pkt. 4.3. For slike kjøretøy vil behov og etterspørsel etter reservedeler mest sannsynlig komme etter noe tid. Ved slik langtidslagring kreves oppstilling på fast dekke.
5	Miljøsanering	x		Ved lavere temperaturer enn ca. – 5 °C må sanering ikke foretas utendørs. Ved innendørs sanering bør kjøretøy/avfall akklimatiseres før tapping.
6	Oppstilling etter miljøsanering	x		Etter sanering skal vrakene tømmes helt for avfall ved etterdrypping på tett dekke. Oppstillingskapasitet for etterdrypp må tilpasses maksimalt antall kjøretøy som saneres ved lave temperaturer (ca. 0 °C og lavere). Ved slike temperaturer kreves minst 24 timers oppstillingstid.
7	Lagring før pressing		x	Ved tilstrekkelig etterdrypping etter miljøsanering er det ikke påkrevet med tett dekke ved oppstilling før pressing.
8	Pressing	x		Press-saft samles i lukket container
9	Lagring av pressede kjøretøy før uttransport	x		Erfaringsmessig er det vanskelig å fjerne alt avfall før pressing. Det oppstår derfor alltid noe avrenning etter pressing.